

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **V. S.**
státní příslušnost Ukrajina
t.č. Vazební věznice Praha - Ruzyně
zastoupený Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem 702 00
Ostrava - Moravská Ostrava, Purkyňova 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2018, č.j. OAM-182/LE-LE05-LE26-2018, ve věci udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Odměna advokáta Mgr. Ladislava Bárty se určuje částkou 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 11. 12. 2018, č.j. OAM-182/LE-LE05-LE26-2018 žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Po provedeném dokazování vzal žalovaný správní orgán za objasněno, že důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je válka na Ukrajině a jeho obava z povolání do armády a špatná ekonomická situace v této zemi. Tyto důvody však dle žalovaného není možno kvalifikovat jako důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce proti uvedenému rozhodnutí podal včasnou žalobu, kterou odůvodnil jemu ustanovený zástupce z řad advokátů podáním ze dne 21. 1. 2019. Žalovanému vytýkal, že nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy, které mu hrozí v případě návratu na Ukrajinu. Tuto obavu žalobce spatřuje v tom, že se do bojů ve válce probíhající na východní Ukrajině již v minulosti zapojil jako dobrovolník a také v tom, že již v minulosti se správní orgány pokoušely doručit mu povolávací rozkazy. Za nenastoupení vojenské služby na Ukrajině hrozí trest odnětí svobody a žalovaný se v této souvislosti opomněl zabývat neakceptovatelnými podmínkami v ukrajinských věznicích, které by mohly vést k porušení čl. 3 a 5 Úmluvy a byly by proto důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce odkázal na zprávy Evropského výboru pro zabránění mučení a nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání poukazující na nedostatky ukrajinského vězeňského systému a judikaturu Evropského soudu pro lidská práva týkající se podmínek ukrajinských věznic a porušování čl. 3 Úmluvy.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Odkázal na obsah správního spisu zejména na vlastní žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany a jeho výpověď při pohovoru, jakož i na shromážděné informace o zemi původu a samotné žalobou napadené rozhodnutí, na jehož správnosti trvá.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 12. 2018, č.j. OAM-182/LE-LE05-LE26-2018 a z připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 odst. 1, 2 s.ř.s.).
5. Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal o udělení mezinárodní ochrany dne 26. 8. 2018. V žádosti uvedl, že je na Ukrajině válka a že jej chtějí odvést do války a je tam nespravedlnost, protože je to válečná politika a mladí chlapi umírají. V rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu žalobce dne 29. 8. 2018

vedl, že měl poslední bydliště ve vlasti v Zakarpatské oblasti, Mukačevském okrese, obec B. 301. Do České republiky přijel poprvé v únoru 2018 na české pracovní vízum, po třech měsících se vrátil na Ukrajinu a zhruba po 12 dnech přijel zpět do Prahy přes Slovensko; měl biometrický pas. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že na Ukrajině rekrutují mladé muže do války, je to stav totálního zmatku. Žalobce už ve válce byl a víc, jak to tam vypadá. Chlapce zabíjejí a nikdo s ničím nepomůže. Dne 26. 9. 2018 byl s žalobcem proveden pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil stejný důvod žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako výše uvedený, tedy to, že doma je válka, do které jej pořád verbovali. Dodal, že na Ukrajině není práce a žádná spravedlnost. V armádě nikdy nesloužil a to ani v rámci základní vojenské služby, neboť měl odklad, který si kupoval a poté již uplynul věk, kdy se muselo do armády. V Luhansku v armádě nebyl, šel tam jako dobrovolník, k čemuž dodal, že byl v roce 2014 na Majdanu a poté hned šel jako dobrovolník bojovat. Od roku 2014 se jej pokoušeli povolat k výkonu vojenské služby, čemuž se však vyhnul. Posílali mu předvolání z vojenské správy, avšak žalobce předvolání vždy vyhodil a když poté chodili policisté nebo úředníci z vojenské správy a předávali předvolání osobně, vždycky se schoval, takže předvolání mu nikdy doručeno nebylo. Na otázku, zda byl na Ukrajině trestně stíhán, odpověděl, že ne, jen jednou dostal podmíněný trest za rvačku asi před čtyřmi až pěti lety. Jiné problémy na Ukrajině neměl. Vrátit se tam nechce, protože tam nic není, je tam slabá ekonomika, nedostatek práce a ceny rostou. Součástí správního spisu jsou i informace o zemi původu žalobce, a to:

- zpráva Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 12. 12. 2017 o stavu lidských práv na Ukrajině,
- zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států Amerických ze dne 20. 4. 2018 o dodržování lidských práv na Ukrajině v roce 2017,
- zpráva Freedom House z ledna 2018 nazvaná „Svoboda ve světě 2018 – Ukrajina“,
- informace MZV ČR č.j. 110372/2018 – LPTP ze dne 16. 5. 2018 o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a o návratu do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí,
- informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 14. 9. 2018 o politické a bezpečnostní situaci, mezinárodních smlouvách o lidských právech a základních lidských svobodách, vojenské službě a vnitřně přesídlených osobách na Ukrajině,
- výroční zpráva Amnesty International ze dne 22. 2. 2018.

6. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

7. Podle odst. 2 téhož ustanovení, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

8. Zásadní a v podstatě jedinou žalobní námitkou žalobce v projednávané věci bylo to, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci v případě jeho návratu na Ukrajinu spočívající v tom, že následkem odmítnutí nástupu do vojenské služby bude uvězněn. Žalovaný se v této souvislosti nezabýval neakceptovatelnými podmínkami ukrajinských věznic, které by mohly vést až k porušení čl. 3 a 5 Úmluvy. Žalobce v tom spatřoval důvod pro udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a odst. 2, písm. c) zákona o azylu. K uvedené žalobní námitce musí krajský soud především podotknout, že podle ustálené judikatury nelze výkon vojenské služby považovat sám o sobě bez přistoupení dalších důvodů za pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, stejně tak jako obavu z důsledků plynoucích v případě nenastoupení této služby. Ze shora citované informace Odboru azylové a migrační politiky MV ČR ze dne 14. 9. 2018 vyplývá, že základní vojenská služba je na Ukrajině povinná a že zákon stanoví odvodní věk mezi 18 až 27 rokem pro zdravotně způsobilé muže, kteří nemají právo na odklad nebo osvobození od odvodu na základní vojenskou službu. Vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu není kvalifikováno jako trestný čin, pokud však povolaný nenastoupí po převzetí povolávacího rozkazu, jedná se o trestný čin odpírání, za který hrozí dva až pět let odnětí svobody. Kromě toho na Ukrajině existuje možnost náhradní (civilní, alternativní) vojenské služby a tato služba je obvykle vykonávána v nemocnicích těmi, kteří odmítnou nastoupit na vojenskou službu z náboženských důvodů. V uvedené zprávě se mimo jiné také uvádí, že v prohlášení vydaném 2. 11. 2016 prezident Porošenko sdělil, že na východoukrajinské frontě už nejsou žádní mobilizovaní vojáci, ale pouze dobrovolníci, profesionální příslušníci armády. Žalobce v průběhu správního řízení vypověděl, že předvolání, aby se dostavil na vojenskou správu, buďto vyhodil, nebo se ukryl před příslušníky této správy či policií při pokusech toto předvolání mu doručit. Jinými slovy, předvolání žalobci nikdy fakticky doručeno nebylo, proto mu nebezpečí trestního stíhání pro maření výkonu vojenské službě nehrozí. Toho času je žalobci 31 let a tedy nespadá do shora uvedeného věkového rozmezí pro povolání ke službě do armády, které je pro zdravotně způsobilé muže stanoveno od 18 do 27 let. V neposlední řadě nelze pominout, že podle obsahu shromážděných zpráv o mezi původu neprobíhá toho času na Ukrajině mobilizace a naopak jsou na východ Ukrajiny, kde probíhají dosud vojenské střety, nasazováni profesionální vojáci a dobrovolníci. Z uvedeného ve shodě s žalovaným činí krajský soud závěr, že žalobci v případě návratu na Ukrajinu z namítaného důvodu trestní stíhání a případný trest odnětí svobody nehrozí. Se zřetelem k tomuto závěru je irelevantní zabývat se otázkou podmínek vězeňství na Ukrajině, ve kterých žalobce spatřoval nebezpečí hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2, písm. b) zákona o azylu.
9. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žalobu žalobce jako nedůvodnou zamítl, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez jednání se souhlasem účastníků řízení podle ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.

10. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).
11. Ustanovenému právnímu zástupci žalobce byla přiznána odměna za jeho zastupování v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, celkem tedy 6 800 Kč v souladu s ust. § 7, § 9 odst. 4, písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb. v platném znění.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 22. května 2019

JUDr. Petr Indráček
samosoudce